

Գերապատիւ և ամենապայծառ Տեառն Ստեփաննոսի ևւն .

1757 Օգոստ. 17

... Զհոռմի փաթրիքն խայտառակաբար սիրկինն արարին յանմարդաբնակ տեղիս եգիպտոսի, գտեալ ի նմա փնաս, թէ ֆռէնկ է. և այն էր սուտ, զի ոչ էր ֆռէնկ, այլ ուղղափառ...: Այլ ի վեր քան զամենայն հարկաւոր, և մեզ լուսաւորչական և յոյժ բերկրական այս է, զի ես ըստ որում պնտեալ եմ զհետ գտանելոյ զհին գրեանս, գտի զմի թերատ և փոքրիկ յայտաւոր, գրեալ իբր ի հինգհարիւր ամաց հետէ. յուզեցի զթուղթսն, և գտի ի նմա զիր մի՝ ամենայն ուրախութեան արժանի. վասն զի բազում տրտմութիւն էր մեզ, զի ի մեծ պահուց երրորդ շաբաթու օրն զնի տօն յօհաննու երուսաղէմի հայրապետին՝ զոր ի յայտաւորացն ճանաչեմք ոչ սուրբ, այլ գոռոզ ոմն պատժեալ հրաշիւք. սակայն իրն ոչ է եղեալ այնպէս. զի ոչ է տօնն այն յօհաննու երուսաղէմի հայրապետին, այլ յօհաննու ոսկեբերան հայրապետին, տօնեալ կրկնակի յողագս ի կոկիտն հայոց զնա ընդունելոյ են: Վասն զի յայտաւորս այս ընթանալով կարգաւ ընդ շաբաթս մեծ պահուց, նախ զնէ գտօն սրբոյն թէոդորոսի. ապա սրբոյն կիրարի. և ապա սրբոյն յօհաննու ոսկեբերանին են: Ուստի և ի շարակնոցն յերրորդ շաբաթին ոչ զնի յօհաննու երուսաղէմի հայրապետին. այլ սոսկ յօհ. հայրապետին, զոր յուսամ գտանել և յայլ հին յայտաւորսն:

Նուստ ծառայ
Հ. Մկրտիչ Վրդպտ. [Անանեանց]

ՄԵ.

Թրիէստի մէջ վանք մը գնուելու դիտաւորութիւնը՝ զոր Հ. Թադէոս կը հաղորդէ՝ ըստ բաւականի շահագրգռող ձև մ'ունի մեր վաւերաթուղթին մէջ: Թէ ինչո՞ւ սակայն չէ կրցած այդ իրագործուիլ՝ ունէ ուրիշ բացատրութիւն մը չգտանք:

Գերապատիւ Տեառն Տեառն Ստեփաննոս վարդապետի և Արքայ Հօր ողջոյն յոյժ

... Զնորագոյն ինչ ևս ունիմ ծանուցանել Գերյարգութեանդ. Մինաս վարդապետն, քեռորդի Հ. Իգնատիոսի կամի և ջանայ վասն մեր առնուլ վանք մի ի դռէստ, որ կայ անդ այժմ դատարկ. և ունի զայգիս, և զպարտէզս. և երկու պատարագի մանսիօն վասն երկուց քահանայից կամի հաստատել ի թագուհւոյն, և յաւուրն մի թալէր և յանցանել ժամանակի զայլ շնորհս ևս գտանել ի թագուհւոյն, և ածել անդ զճօնճին զքեռորդի իւր և զանդոն աղայն. ևս և ի կոստանդնուպօլսոյ զոմանս հանդերձ տամբ և որդուվք. և խօսեալ էր վասն այսորիկ ընդ իշխանս քաղաքիս. և նոքա ցուցեալ են հաւանութիւն իբր ի կողմանէ թագուհւոյն: Եւ որպէս ասէ անդոն աղայն կարծեմ թէ կարող է յառաջացուցանել զդիտաւորութիւն իւր, եթէ ընկալցի հաւանութիւն ի միաբանութենէս, և վասն այսորիկ գալոց է ևս ի Վէնէտիկ խօսիլ ընդ Գերյարգութեանդ մի ըստ միոջէ, վասն այն ևս համառօտ գրեմ: Յանդոն աղայն ասէ թէ յոյժ բարեկամ է միաբանութեան ձերոյ, և մերձաւոր կարծիք է թէ թողցէ ինչ ի մահուան վանաց ձերոց. կարելի է ես ոչ գիտեմ: Եւ զի աշխատի հոգևով չափ առ ի առնուլ հրաման հաստատութեան վանաց ի դռէստ, եթէ ոչ ընկալցի հաւանութիւն ի միաբանութենէ, տրտմելոց է յոյժ, զայս համառօտիւ իմացեալ Գերյարգութեանդ և ամենայն միաբանից արասջիք որպէս զհարդ հաճոյ թուիցի... նա ինքն անձամբ եկեալ խօսելոց է ընդ ձեզ:...

Նուստ ծառայ
Հ. Թադէոս Վարդապետ [Գրիգորեան]

1757 Նոյեմ. 12
[Վիեննա]